KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 27 oktober 2004

om godkännande av skriftväxling mellan FN:s Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA) och Europeiska gemenskapernas kommission om samarbete vid katastrofinsatser (vid samtidiga insatser i ett katastrofdrabbat land)

(Text av betydelse för EES)

(2005/160/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 302 i detta, och

av följande skäl:

(1) Upprättande av ett samarbete med FN:s Office for Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA) på området civilskydd och humanitära frågor återspeglar den politiska strävan efter närmare samarbete med Förenta nationerna. Denna strävan framhålls i kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ”Uppbyggnad av ett effektivt partnerskap med Förenta nationerna när det gäller utveckling och humanitära frågor” av den 2 maj 2001 [1], samt kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ”Europeiska unionen och Förenta nationerna: Vårt engagemang för multilateralism” av den 10 september 2003 [2].

(2) Tidigare erfarenheter visar att det finns ett behov av att upprätta grundläggande principer för ytterligare samarbete och samordning mellan UNOCHA (även systemet för katastrofinsatser och samordningsfunktionerna) och Europeiska kommissionen (inom ramen för verksamheten inom den gemenskapsmekanism inom räddningstjänsten som inrättades genom rådets beslut 2001/792/EG, Euratom [3] och ECHO:s verksamhet – Europeiska gemenskapens humanitära avdelning [4]) när båda ger bistånd samtidigt till ett land som drabbats av en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor, för att försöka samarbeta effektivt, maximera användningen av tillgängliga resurser och undvika dubbelarbete.

(3) Kommissionen och UNOCHA har förhandlat fram en text till skriftväxling om samarbete vid katastrofinsatser (vid samtidiga insatser i ett katastrofdrabbat land) som ligger på förslag till godkännande.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

1. Härmed godkänns skriftväxlingen i bilagan mellan FN:s Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA) och Europeiska gemenskapernas kommission om samarbete vid katastrofinsatser (vid samtidiga insatser i ett katastrofdrabbat land).

[1] KOM(2001) 231, 2.5.2001.
[2] KOM(2003) 526, 10.9.2003.
[3] EGT L 297, 15.11.2001, s. 7.
[4] Rådets förordning (EG) nr 1257/96 (EGT L 163, 2.7.1996, s. 1). Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

2. Den ledamot av kommissionen som ansvarar för miljö och den ledamot av kommissionen som ansvarar för utveckling och humanitärt bistånd, eller personer utsedda av dem för detta syfte, har befogenhet att underteckna skriftväxlingen på Europeiska gemenskapernas kommissions vägnar.

Utfärdat i Bryssel den 27 oktober 2004.

På kommissionens vägnar
Margot WALLSTRÖM
Ledamot av kommissionen

BILAGA

Skriftväxling mellan FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (UNOCHA) och Europeiska gemenskapernas kommission om samarbete vid katastrofinsatser (vid samtidiga insatser i ett katastrofdrabbat land)

Europeiska kommissionen (generaldirektoratet för miljö och kontoret för humanitärt bistånd, ECHO) välkomnar samarbetet mellan FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (UNOCHA) och Europeiska kommissionen på området humanitärt bistånd och katastrofhjälp.

Förenta nationerna har en central roll som ledare och samordnare när det internationella samfundet ger humanitärt bistånd på internationell nivå i enlighet med generalförsamlingens globala mandat (se generalförsamlingens resolution 46/182, bilagan och de tidigare resolutioner som 46/182 hänvisar till).

Gemenskapens mekanism för räddningstjänsten är ett resultat av en kollektiv önskan om att stärka samarbetet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater vid räddningstjänstens insatser i katastrofsituationer.

Kommissionens meddelande ”Europeiska unionen och Förenta nationerna: Vårt engagemang för multilateralism” (KOM(2003) 526 slutlig) där ”vikten av att förbättra samarbetet med FN och att stärka EU:s röst i FN” framhålls, kommissionens meddelande ”Uppbyggnad av ett effektivt partnerskap med Förenta nationerna när det gäller utveckling och humanitära frågor” (KOM(2001) 231 slutlig) och EU:s riktlinjer om barn i väpnade konflikter från december 2003 visar ytterligare vilken betydelse kommissionen fäster vid ett nära samarbete med FN i allmänhet och i synnerhet när det gäller insatser vid naturkatastrofer och katastrofer som orsakats av människor. FN:s generalsekreterare rekommenderar dessutom i ett policydokument [1] av den 8 januari 2002 ställt till Europeiska kommissionens ordförande att de båda parterna arbetar tillsammans för att bistå FN i arbetet med att ta fram enhetliga rambestämmelser för samordning av humanitärt bistånd.

UNOCHA har under flera år bedrivit ett nära samarbete med ECHO [2], bland annat genom den s.k. strategiska programplaneringsdialogen. Upprättandet av gemenskapens mekanism för räddningstjänsten i oktober 2001 [3] innebär ytterligare samarbete med UNOCHA när det gäller räddningstjänsten. Det är viktigt att de två systemen, i Fribourg-processens anda [4], drivs på ett sammanhängande och kompletterande sätt genom att ge bistånd till katastrofdrabbade stater och befolkningar.

Syftet med denna skriftväxling är att fastställa de grundläggande principerna för ytterligare samarbete och samordning mellan UNOCHA å ena sidan (däribland systemet för katastrofinsatser och samordningsfunktionerna) och Europeiska kommissionen å den andra sidan (inom ramen för den gemenskapsmekanism för räddningstjänsten som inrättades genom rådets beslut av den 23 oktober 2001 och ECHO) när båda ger bistånd samtidigt till ett land som drabbats av naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor, för att försöka effektivisera samarbetet, maximera användningen av tillgängliga resurser och undvika dubbelarbete. UNOCHA och Europeiska kommissionen anser att ett samordnat tillvägagångssätt är det bästa för dem som drabbats av en katastrof. Parterna erkänner därför följande:

1. Det är varje enskild stats grundläggande ansvar att skydda och bistå sina medborgare i katastrof- och nödsituationer. Överstiger behovet av bistånd den berörda statens beredskapskapacitet måste dock det internationella samfundet vara berett och i stånd att hjälpa till.

2. De nationella och internationella resurserna för katastrofberedskap är begränsade och det är därför viktigt att UNOCHA och Europeiska kommissionen samarbetar fullt ut för att optimera användningen av dem.

3. Det bör tas ytterligare konkreta steg för att bygga vidare på detta positiva samarbete mellan UNOCHA och Europeiska kommissionen. Båda parter skall därför regelbundet utväxla information, föra en löpande dialog på ledande och operativ nivå och i möjligaste mån se till att deras respektive utbildnings- och övningsverksamhet kompletterar varandra liksom planeringen och tillhandahållandet av katastrofbistånd.

Det är av dessa skäl som UNOCHA och Europeiska kommissionen har kommit överens om de operativa standardförfaranden (Standard Operational Procedures, SOPs) som fogas till denna skriftväxling och kommer att genomföra dem för att underlätta en effektiv samordning. De operativa standardförfarandena kan mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts vid behov vidareutvecklas eller anpassas i tekniskt hänseende.

---

[1] A Vision of Partnership: The United Nations and the European Union in Humanitarian Affairs and Development, New York, december 2001.

[2] ECHO:s juridiska mandat fastställs i rådets förordning (EG) nr 1257/96 om humanitärt bistånd av den 20 juni 1996.

[3] Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsindustri för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten (EGT L 297, 15.11.2001, s. 5).

[4] Communiqué and Framework for Action of the Fribourg Forum (Kommuniké och ramar för Fribourgforumets verksamhet), Schweiz, 15–16 juni 2000.

Denna skriftväxling påverkar inte den roll som den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd har enligt artikel 6.2 i rådets beslut 2001/792/EG.

Den påverkar inte heller de avtal om samarbete och samordning som ingåtts mellan UNOCHA och ECHO och som sträcker sig längre än de åtgärder som beskrivs i de bifogade operativa standardförfarandena (bilaga 2).

Vi föreslår att denna skrivelse, med de bifogade operativa standardförfarandena, och skrivelsen med Ert svar betraktas som ett godkännande från båda parter av ovannämnda åtgärder.

Margot Wallström

Poul Nielson

Bilaga 1 Operativa standardförfaranden för räddningstjänsten

UNOCHA – gemenskapsmekanismen för räddningstjänsten

Gemensamma operativa standardförfaranden för samordning av katastrofbistånd

I. **Beredskapsfasen (dvs. perioden mellan katastrofer)**

UNOCHA och Europeiska kommissionen skall

— arbeta enligt en gemensamt framtagen och överenskommen metod och terminologi som bygger på internationellt vedertagna principer, särskilt de som antagits inom FN [1]. Detta är av särskilt stor betydelse när det gäller samordningen av insatser på fältet.

— sörja för regelbunden utväxling av information. Denna bör omfatta varningar, politiska och operativa frågor samt regelbundna möten och workshops.

— se till att båda parter deltar och bidrar till utbildning, övningar och utvärderingsworkshops (”lessons learnt”) som varje part organiserar och vid behov genomför gemensamma övningar.

— anta generella instruktioner för utvärderings-/samordningsgrupperna och experter.

II. **Insatsfasen – På huvudkontoret:**

UNOCHA och Europeiska kommissionen skall

— varna varandra vid katastrofer och informera om sina planerade insatser. När det planeras en aktivering av gemenskapsmekanismen för katastrofer utanför EU, och när både FN:s och EU:s beredskapssystem kan komma att sättas in, skall Europeiska kommissionen och UNOCHA snarast möjligt börja föra diskussioner och göra en preliminär bedömning av situationen, biståndsbehoven och planerade insatser i syfte att maximera användningen av tillgängliga resurser och se till att insatserna koordineras baserat på ovan nämnda principer och ramar.

— säkerställa löpande informationsutväxling under hela insatsfasen på följande områden:

  — Lägesrapporter och uppdateringar av dessa.

  — Kartläggning av prioriterade behov och resurser.

  — Planerad och tidsbestämd insats av resurser.

  — Resursmobilisering (inkl. stödmoduler) för att undvika överlappning och dubbelarbete.

  — Uppgifter om de samordnare och resurser som skulle kunna ställas till förfogande.

  — Eventuella uppdateringar av instruktionerna för utvärderings-/samordningsgrupperna.

  — Informationspolitik gentemot media.

III. **Insatsfasen – På fältet:**

UNOCHA och Europeiska kommissionen kommer överens om att

— alla internationella hjälpinstanser bör uppmuntras att samordna sin verksamhet i On Site Operations Coordination Centre (OSOCC) som stöd för de nationella och lokala myndigheter som leder hjälpinsatsen.

— UNOCHA:s och Europeiska kommissionens samordnare skall bistå de nationella eller lokala myndigheter som leder hjälpinsatsen med att samordna de internationella hjälpinstansernas enligt de metoder som fastställs i INSARAG-riktlinjerna.

[1] Till exempel riktlinjerna från International Search and Rescue Advisory Group, INSARAG (FN:s organ för samordning av hjälpinsatser) och de s.k. Oslo-riktlinjerna för civil-militär samordning i internationella katastrofinsatser (”OSLO Guidelines on The Use of Military and Civil Defence Assets in Disaster Relief”) från maj 1994 etc.

Bilaga 2 SOP för humanitära frågor

UN/OCHA – Gemenskapens kontor för humanitära frågor ECHO

Gemensamma operativa standardförfaranden för samordning av katastrofbistånd

1. **Beredskaps-/rutinfasen (dvs. perioden mellan katastrofer)**

UNOCHA och Europeiska kommissionen kommer att

— fortsätta den pågående strategiska dialogen om förberedelser för nödfall i syfte att utveckla ett nära samarbete och förbättra den allmänna insatskapaciteten vid nödfall. Detta gäller både på det operativa och finansiella planet.

— se till att båda parternas personal deltar i utbildning och seminarier som arrangeras av ECHO och OCHA.

— arrangera utvärderingsworkshops (”lessons learnt”) när så behövs vilket kan leda till bättre samarbetssystem (SOP:s).

— se till att det sker ett regelbundet informationsutbyte om de standardmetoder som används för att behovsbedöma och samordna bistånd och på så sätt förbättra åtgärdernas effektivitet och samstämmighet.

— gemensamt regelbundet se över och uppdatera respektive parts system för krisinsatser (Emergency duty systems) (organisation, kontaktpunkter, koordinater) och se till att de alltid är uppkopplade och kompatibla.

— utbyta bakgrundsinformation och diskussionsunderlag, och utvärderingsanalyser avseende nödsituationer.

2. **Insats-/nödfasen**

2.1 **Huvudkvarteret**

UNOCHA och Europeiska kommissionen skall

— garantera informationsutbyte om utskickning av utvärderingsgrupper i det krisdrabbade området (ECHO skall tas med i UNDAC:s e-postsändlista för varningar) (meddelanden M1–M3), samt både på huvudkvarteret och på fältet sätta upp fasta kommunikations- eller kontaktpunkter – t.ex. ECHO:s e-postlåda för nödfall.

— säkerställa sambandet mellan ECHO och UNDAC på fältet.

— se till att rapporter och instruktioner om pågående kriser utväxlas (inbegripet ECHO:s tillträde till OSOCC).

2.2 **På fältet**

UNOCHA och Europeiska kommissionen skall

— underlätta ECHO-gruppernas deltagande i den samordningsmekanisk som inrättats av OCHA/UNDAC.

— se till att information utväxlas på fältet om resultat av och pågående eller planerade insatser.

— se till att, när så är möjligt och lämpligt, grupperna informerar varandra om analyser och rapportförslag och lämnar gemensamma rekommendationer till respektive huvudkvarter.

— se till att ECHO och UNDAC i möjligaste mån gör gemensamma bedömningar och främjar informationsutbyte mellan de olika aktörerna i nödsituationer (genom inrättande av informationscentra för humanitär hjälp, Humanitarian Information Centres, HIC).

— i möjligaste mån dela och ge tillträde till logistikutrustning (t.ex. transport, kommunikation etc.).

FÖRENTA NATIONERNA

28 oktober 2004

Fru Wallström, herr Nielson,

Jag har äran att meddela att jag har mottagit Er skrivelse av den 27 oktober 2004 med förslag om att upprätta en strukturerad dialog och ett närmare samarbete mellan Europeiska kommissionen och Förenta nationerna när det gäller katastrofinsatser, fältsamordning och humanitära insatser.

Jag kan med glädje bekräfta att Förenta nationerna samtycker och jag ser fram emot att få träffa Er och Era efterträdare så snart som möjligt så att vi kan diskutera ett snabbt och effektivt genomförande.

Jag skulle vilja ta tillfället i akt att uttrycka min tillfredsställelse över resultaten av de diskussioner som våra instanser fört under de gångna 18 månaderna. Diskussionerna har lett fram till den föreliggande avtalstexten som författats enligt de riktlinjer som återfinns i bilagan till generalförsamlingens resolution 46/182. Jag skulle också vilja prisa det utmärkta arbete som våra medarbetare utfört och tacka för den hjälp som vi fått av de tre nationer som varit ordförandeländer i EU under denna period.

Med utmärkt högaktning

Jan Egeland
FN:s biträdande generalsekreterare för humanitära frågor
Nödhjälpssamordnare

Kommissionsledamot Margot Wallström
Generaldirektoratet för miljö
Bryssel

Kommissionsledamot Poul Nielson
Kontoret för humanitärt bistånd (ECHO)
Bryssel